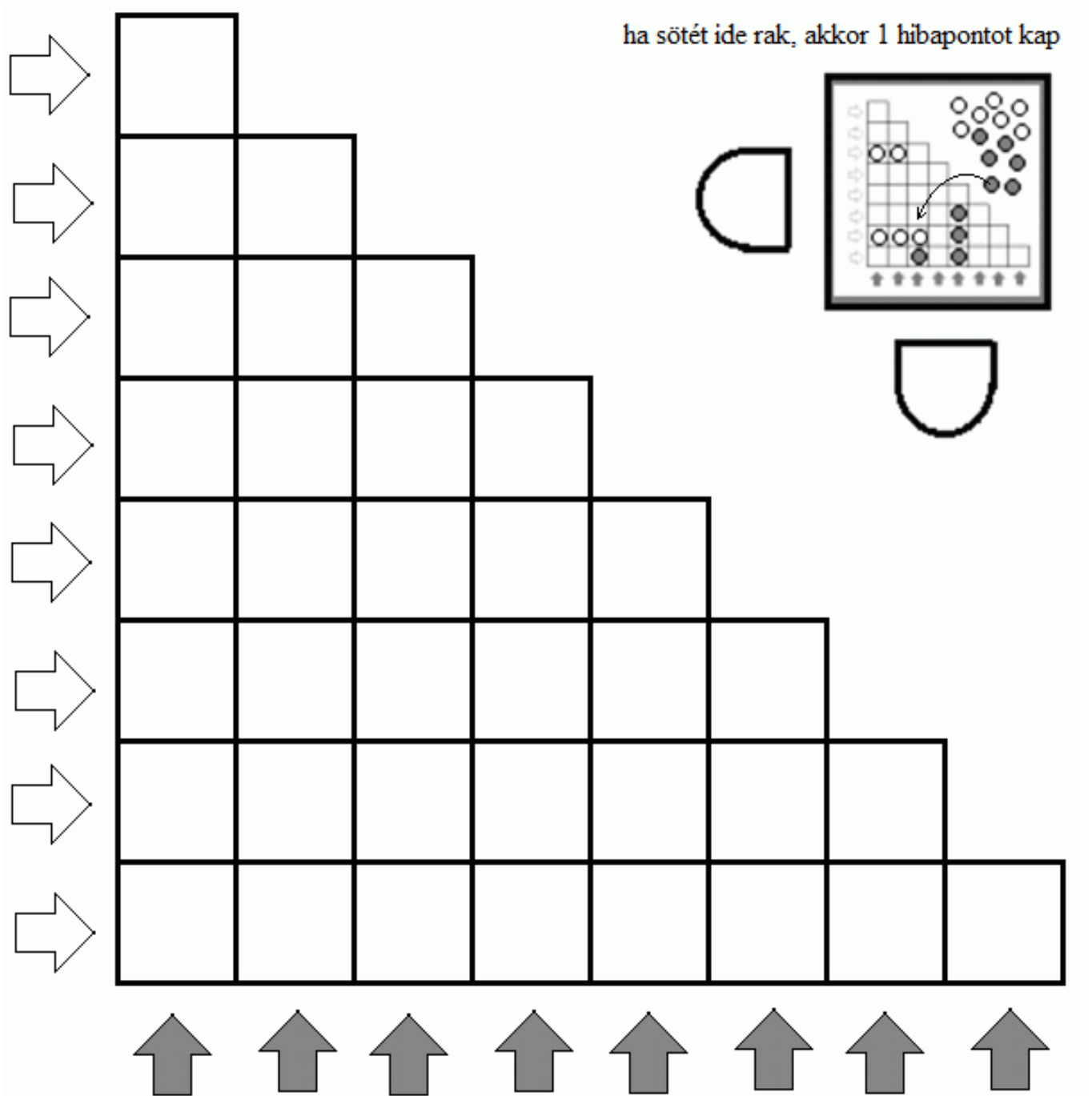

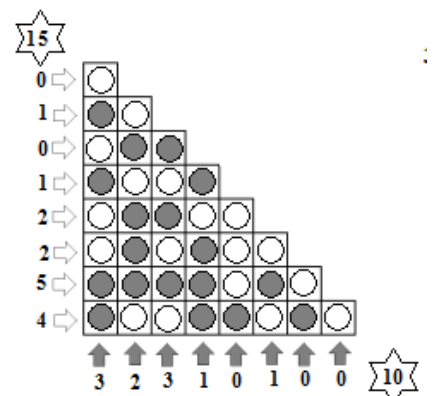
UGRATÓSDI (2x18 db sötét és világos bábuval)

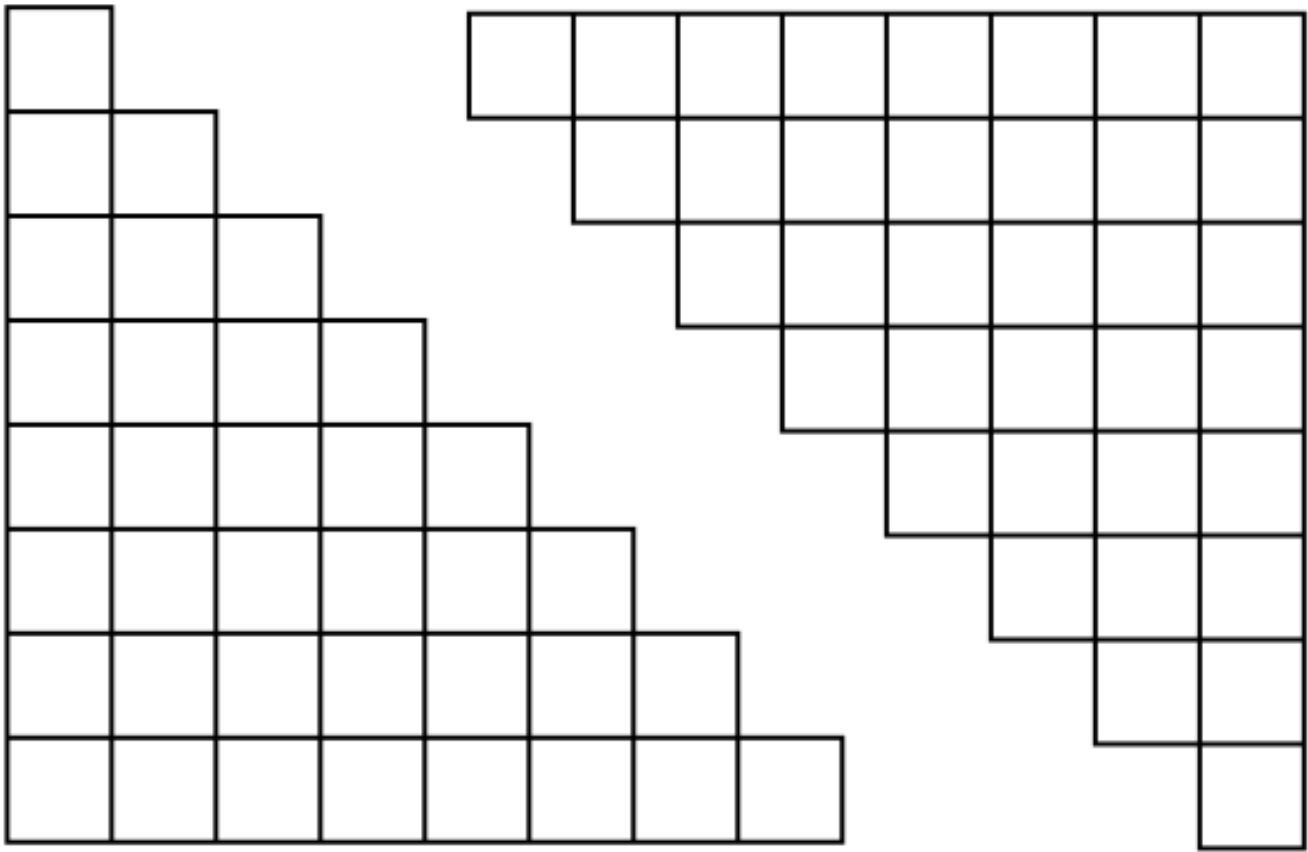

A tábla mellett sarkosan elhelyezkedő játékosok felváltva egy-egy bábujukat rakják a táblára úgy, hogy azt nyíl irányban folytonosan (sötét a sötét, világos a világos nyilak irányában), **üres mező kihagyása nélkül** töltögetik.

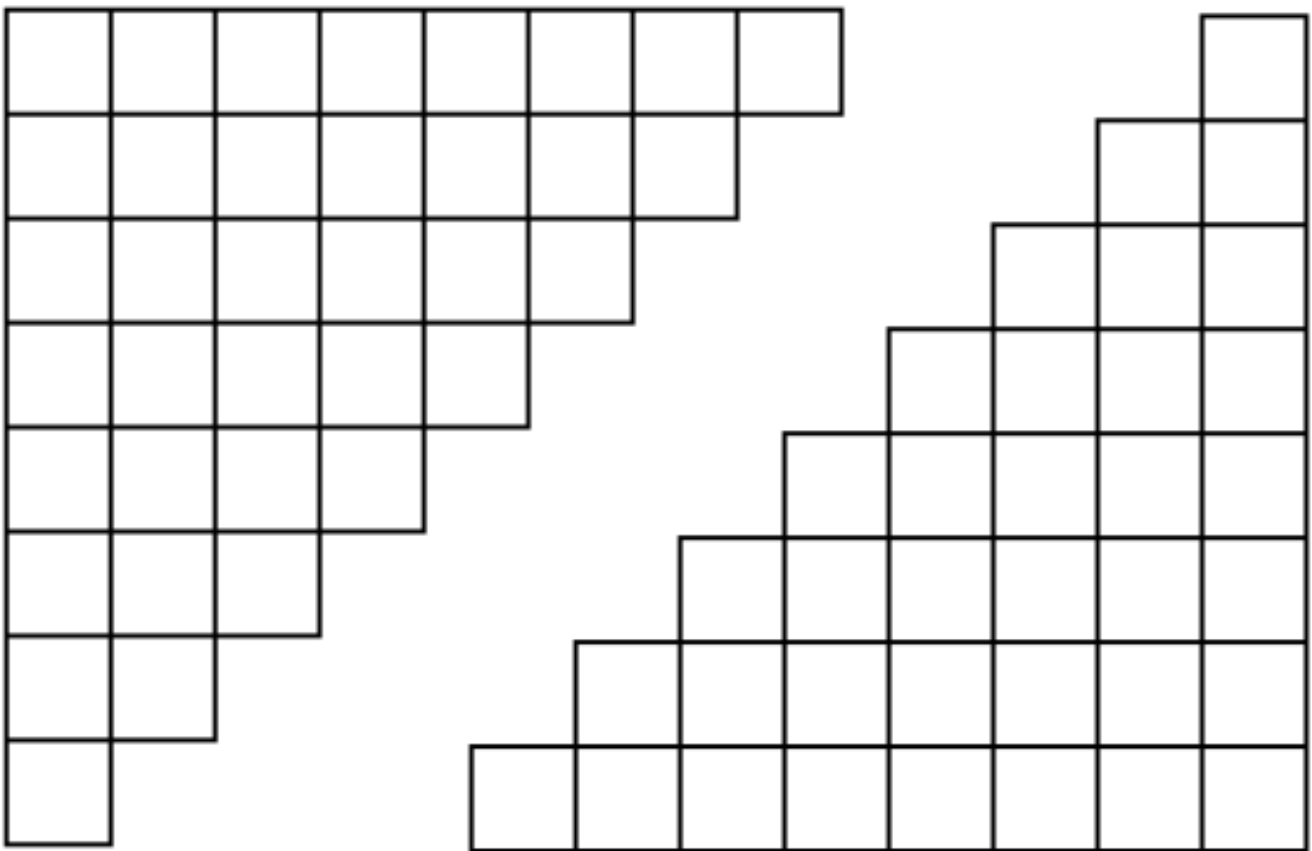
A lépésre következő szabadon választ, hogy éppen melyik oszlopába rak, arra törekedve, hogy a tábla megteltekor kevesebb hibapontja legyen, mint versenytársának.

Hibapontnak számít minden olyan ellenséges bábu, amelyet a folytonos oszloptöltögetés során „át kellett ugrania” bábujaival a játékosnak. Lásd (és értsd meg!) az ábrán egy lejátszott parti végállásának értékelését: (A parti végén is számlálható, mert a lerakott bábuk sohasem mozdulnak.) 15 ponttal veszített világos a csak 10 pontot rontott sötéttel szemben.

Ugratósdi papíron-ceruzával pl.: "O" és "X" jelekkel

„Annyi biztos, hogy a játék megfelel a nevének, mert a játszótárs ugratása itt különösen jól esik.”

Vargha Balázs (1955.)

Kapcsolódó feladatok

1. Kézenfekvő feladat (hány mező van, hány bábuval kell játszani?)

1/a Mezők száma: 8×8 -ből kiindulva: $(8 \times 8 - 8) / 2 + 8$

(Egy 8×8 -as sakktáblából előbb kivettük a 8 mezőnyi átlót, aztán feleztünk, majd visszaraktuk az átlót.)

Nagyobb méretűnél, pl.: 29 mezőnyi szélességű esetén: $(29 \times 29 - 29) / 2 + 9 = 435$

és/vagy

1/b Bevezetés a számtani sorozatba (páronként csoportosítás és szorzás...):

Észrevéve, hogy az alsó és a felső sor mezőinek összege pont annyi, mint...:

$$(1+8)+(2+7)+(3+6)+(4+5) = 4 \times 9 = 8 \times 9 / 2 = \text{db} / 2 \times (\text{első} + \text{utolsó}) = 36$$

Ha az összeadandók darabszáma nem osztható 2-vel, akkor is működik?

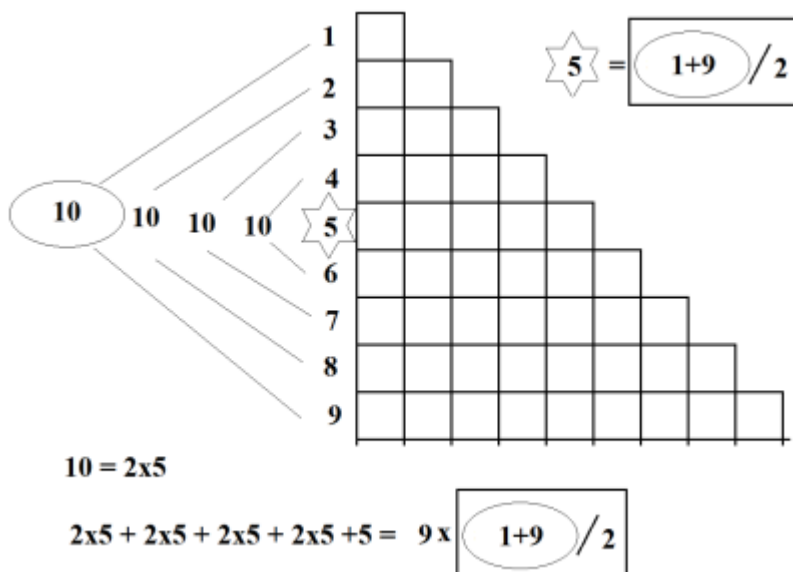
Hogyan lenne ez páratlan esetén?

pl. 9 mezőnyi szélességűnél:

A középső elem mindig a párok összegének a fele, tehát:

$$\begin{aligned} (1+9)+(2+8)+(3+7)+(4+6)+5 &= \\ 10+10+10+10+5 &= \\ 2 \times 5 + 2 \times 5 + 2 \times 5 + 2 \times 5 + 1 \times 5 &= \\ 9 \times 5 & \Rightarrow 9 \times (1+9) / 2 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Általánosán:} \\ = \text{db} \times (\text{első} + \text{utolsó}) / 2 \end{aligned}$$

Pl.: 29 mezőnyi szélességűnél? $(1+29) / 2 \times 29 = 435$ A lustaság gondolkodtat. Ne számlálj, ha nem muszáj!

2. Ízlelgessük, kísérletezzünk különböző táblákon! (fairplay, szimmetria, nyerési esélyek, játszhatóság...)

Felső sorban 6 mezőnyi széles egy-egy kisebb tábla, de a bal oldaliban páratlan a mezők száma, tehát a kezdőnek eggyel többet kellene leraknia. (Ez miért is hátrányos a számára?)

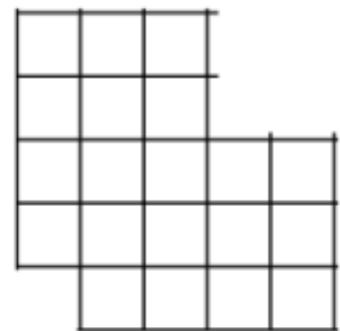
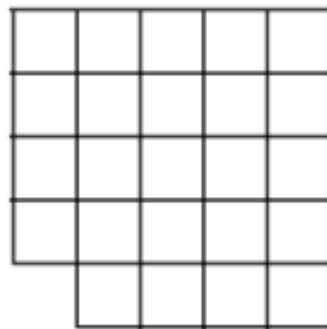
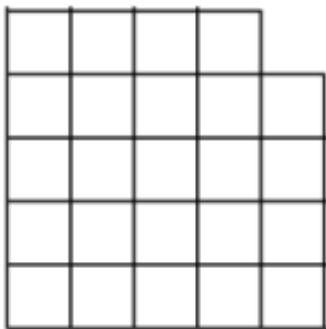
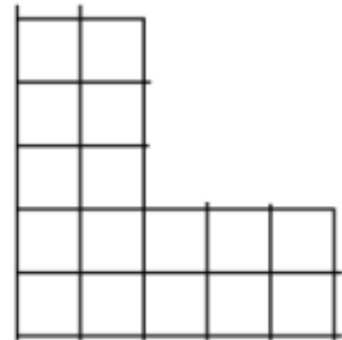
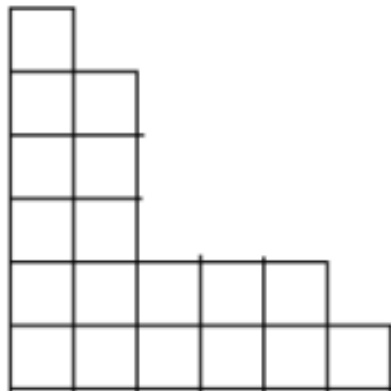
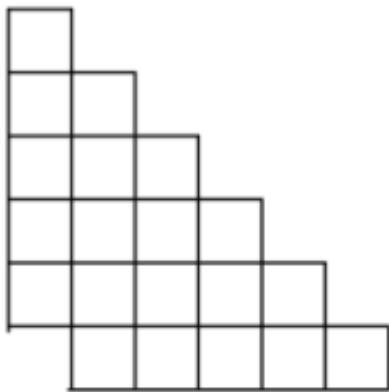
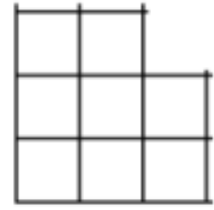
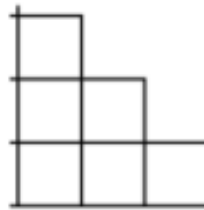
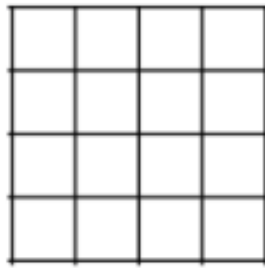
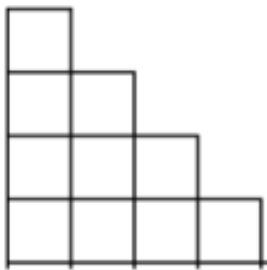
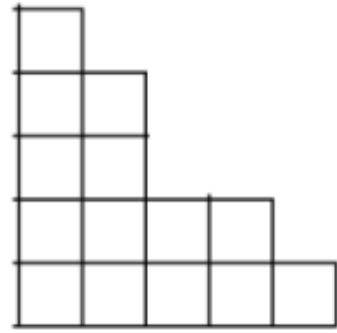
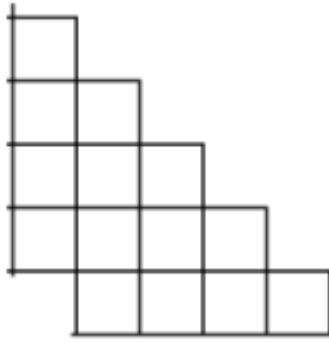
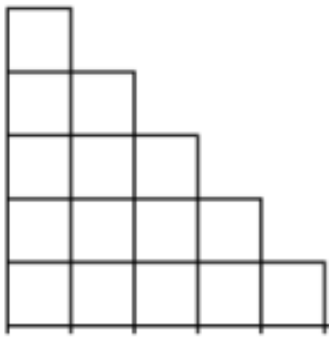
Töröljünk le egy mezőt. Hány féle képen törölhető úgy, hogy mindkét játékos nézőpontjából azonos legyen? Próbáljuk ki mindkét mezőtörölt változatot és lássuk be, hogy a kezdő játékos mindkettőben nyer.

Alatta álló sorban a mini táblákon lássuk be, hogy ha egyik játékos sem hibázik, akkor döntetlenek a partik.

A legelső sorban legyen fordított a verseny cél: az nyer, aki többet ugrik. Próbáljuk ki, működik-e?

A felette lévő sorban pedig legyen verseny cél az, hogy már az első ugrás veszít.

Összegzésként megállapíthatjuk, hogy igencsak jól van kitalálva az eredetileg ajánlott 8 mezőnyi széles tábla. (Nagyobb táblán azonban már többeknek unalmasak lennének a hosszan elhúzódó partik.)

UGRATÓSDI

Ízlelgessek, kísérletezzünk különböző táblákon! (fairplay, szimmetria, nyerési esélyek, játszhatóság...)

forrás: Vargha Balázs

adaptáció: Nagylaci (<http://jatektan.hu>)